

2024 ARALIK

E-BÜLTEN

ÇORLU REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ŞİDDET

İÇİNDEKİLER

- DUYGUSAL ŞİDDET
- KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN NEDENLERİNDEN BİRİ OLARAK TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ

DUYGUSAL ŞİDDET

Duygusal şiddet, bireyin ruh sağlığını ve iyi oluşunu zedelemeyi amaçlayan bir şiddet türüdür. Bu şiddet türü, fiziksel zarar vermemekle birlikte, mağdurun kendisini değersiz, korkmuş, yalnız veya çaresiz hissetmesine yol açabilir. Duygusal şiddet, genellikle sözlü taciz, aşağılama, manipülasyon, tehditler ve sosyal izolasyon gibi davranışlarla kendini gösterir. Bu tür şiddet, mağdurun özsaygısını zedeleyebilir, depresyon, kaygı ve travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) gibi psikolojik rahatsızlıklara yol açabilir (Polat, 2016; Yıldız & Sağlam, 2017). Duygusal şiddet farklı biçimlerde ortaya çıkabilir. Aşağıda duygusal şiddetin en sık rastlanan biçimlerine yer verilmiştir.

Sözlü Şiddet: Sözlü şiddet, sürekli olarak hakaretler, küfürler, aşağılamalar ve tehditlerle bir kişinin onurunu zedelemeyi amaçlar. Mağdur sürekli olarak değersiz, yetersiz veya başarısız hissedebilir. Bu tür şiddet, mağdurun özsaygısını sarsabilir (Spadine vd., 2020).

Manipülasyon ve Kontrol: Manipülasyon, mağdurun duygu ve düşüncelerine müdahale ederek onları kontrol altına almaya yönelik bir davranıştır. Şiddeti uygulayan kişi, mağdurun kararlarını ve düşüncelerini şekillendirerek onun bağımsızlığını ve özgüvenini zedeler. Bu tür kontrol edici davranışlar, duygusal şiddetin yaygın bir biçimi olarak kabul edilir (Yazgan, 2019; Polat, 2016).

İzolasyon: İzolasyon, mağduru ailesinden, arkadaşlarından ve sosyal çevresinden uzaklaştırma sürecidir. Şiddet uygulayan kişi, mağduru yalnız bırakmak için çeşitli yollarla ilişkilerini kesmeye çalışır. Bu durum, mağdurun dış dünyadan kopmasına ve bağımlı hale gelmesine yol açar (Vidourek, 2017; Yıldız & Sağlam, 2017).

Aşağılama ve Küçümseme: Aşağılama, mağdura sürekli olarak küçültücü ve değersizleştirici ifadelerle davranma şeklinde ortaya çıkar. Bu, mağdurun kendisini değersiz ve güçsüz hissetmesine yol açar. Küçümseme, mağdurun beceriksiz veya yetersiz olduğunu hissettiren davranışlar içerir (Yıldız & Sağlam, 2017; Spadine vd., 2020).

Tehditler ve Korkutma: Duygusal şiddet, mağdura fiziksel zarar verme tehdidiyle psikolojik bir baskı uygulamak şeklinde de görülebilir. Bu tür tehditler, mağduru sürekli olarak korku içinde tutar ve onu kısıtlar (Polat, 2016; Yazgan, 2019).

Duygusal şiddet mağdur üzerinde uzun süreli olumsuz etkiler yaratabilir. Depresyon ve anksiyete gibi ruhsal bozukluklar, duygusal şiddetin yaygın sonuçlarıdır. Duygusal şiddete uğrayan bireyler, kendilerini değersiz hisseder ve sürekli eleştirilme, aşağılama ve manipülasyona maruz kalırlar. Bu durum, depresyon belirtilerini tetikleyebilir ve bireyde depresif düşünceler, umutsuzluk ve sosyal çekilme gibi tepkiler oluşturabilir (Spadine vd., 2020). Ayrıca, sürekli tehditler ve kontrol edici davranışlar, anksiyeteyi artırabilir ve bireyin sürekli bir korku hali yaşamasına yol açabilir (Polat, 2016). Duygusal şiddet aynı zamanda travma sonrası stres bozukluğunun (TSSB) gelişimine de yol açabilir. TSSB, mağdurun yaşadığı şiddet anılarını tekrar tekrar yaşaması, kabuslar görmesi ve günlük yaşamda aşırı tetikte olma gibi belirtilerle kendini gösterir (Yazgan, 2019).

Ayrıca, mağdurun özsaygısını ciddi şekilde zedeleyebilir. Duygusal şiddet, bireyde kendilik algısının bozulmasına ve özgüven kaybına yol açar. Mağdur, sürekli olarak "yetersiz" veya "değersiz" hisseder, bu da özsaygı eksikliğine neden olur (Yıldız & Sağlam, 2017).

Duygusal şiddetin etkileri uzun süre devam edebilir ve mağdurların sağlıklı ilişkiler kurmasını engelleyebilir. Bu yüzden, duygusal şiddeti tanımak ve mağdurlara yardım etmek önemlidir. Erken müdahale, hem bireylerin olumsuz yaşantılar sonrasında hızlıca toparlanmasına yardımcı olur hem de toplumda bu tür şiddetin yayılmasını engeller (Polat, 2016; Yıldız & Sağlam, 2017).

KAYNAKÇA

- Polat, O. (2016). Şiddet. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 22(1), 15-34.
- Spadine, M., Patterson, M. S., Brown, S., Nelson, J., Lanning, B., & Johnson, D. M. (2020). Predicting emotional abuse among a sample of college students. *Journal of American College Health*, 1-9.
- Yazgan, L. (2019). Trakya Üniversitesi tıp fakültesi son sınıf öğrencilerinde algılanan duygusal istismar düzeyi ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Aile Hekimliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Edirne.
- Vidourek, R. A. (2017). Emotional abuse: Correlates to abuse among college students. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 26(7), 792-803.
- Yıldız, E., & Sağlam, M. (2017). Türkiye’de yapılan lisansüstü çalışmalarda şiddet konusunun ele alınışı. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 8(19), 72-84

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN NEDENLERİNDEN BİRİ OLARAK TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİ

Şiddet, insanlık tarihi kadar eski bir olgudur. En genel tanımı ile şiddet, bir nesneye zarar vermek anlamına gelmektedir. Bu zararın nasıl verildiğine bağlı olarak şiddetin farklı türlerinden söz edilebilmektedir. Örneğin bir kişinin beden bütünlüğüne zarar veriliyorsa fiziksel şiddet, ruh sağlığına zarar verecek şekilde davranılıyorsa psikolojik şiddet, bir kişi maddi olarak sömürülüyor ise ekonomik şiddet gibi farklı şiddet türleri bulunmaktadır. Bu yazıda kadınların maruz kaldığı şiddette ve bu şiddetin nedenlerinden biri olan toplumsal cinsiyet kavramına değinilmektedir.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun sunduğu verilere göre 2024 yılının Ekim ayında 48 kadın erkek şiddeti dolayısıyla, 23 kadın ise şüpheli bir şekilde hayatını kaybetmiştir. Bu da kadınlar ve erkekler arasındaki fiziksel güç farkının suiistimal edildiği anlamına gelmektedir. Bu fiziksel güç farkı, tarih boyunca erkeklerin kadınlardan daha üstün varlıklar olduğuna yönelik bir yanılıgyı beraberinde getirmiştir. Bu duruma kız çocuklarının okutulmaması, istekleri dışında evlendirilmesi, aile içindeki miras haklarından mahrum bırakılması gibi durumlar örnek oluşturmaktadır. Birçok kadın, şiddet gördüğü evliliğini aile ve/veya toplum baskısı sebebiyle devam ettirmek zorunda kalmaktadır.

Toplumsal cinsiyet rolleri kavramı tam da bu noktada önem kazanmaktadır. Her insanın doğuştan biyolojik bir cinsiyeti vardır. Ancak toplum erkeklere ayrı, kadınlara ayrı şeyler yakıştırmaktadır. Erkeklere evin geçimini sağlama, araba kullanma, sert ve duygusuz olma; kadınlara ise çocuğa bakma, evin işleri ile ilgilenme, erkeklere göre geri planda durma gibi görevler atfedilmektedir. Toplumsal cinsiyet, toplumun belli bir cinsiyete yakıştırdığı ya da yakıştırmadığı şeylerdir. Hem erkekler hem de kadınlar kendilerine biçilen bu sorumluluklara uymak zorunda hissettiği için hayatını tam anlamıyla özgürce yaşayamamaktadır. Örneğin bir erkek, en üzgün olduğu zamanlarda dahi ağlamak gibi son derece doğal bir duygu ifade etme yönteminden kaçınmaktadır. Kadınlar açısından ise durumun bundan daha ciddi olduğu söylenebilir. Kadınlar iş hayatında çalışırken, trafikte araba sürerken, evlilikte ve evin geçiminde söz hakkı sahibi olurken toplumsal cinsiyet kalıpları ile uğraşmaktadır. Kadına yönelik şiddet ise bu durumun en vahim sonucudur. Toplumsal cinsiyet kalıpları hem erkekleri hem de kadınları zor duruma sokmaktadır. Ama daha çok şiddete maruz kalmaları bakımından kadınlar bu noktada erkeklere göre daha şanssız bir konumdadır.

Kadınlar uğradıkları cinsel saldırılarda dahi giydikleri kıyafetler, sokağa çıktıkları saatler gibi konular bakımından eleştirilmektedir. Yani kadınlar bir suçun mağduru olsa bile toplumun nazarında suçluymuş gibi değerlendirilmektedir. Örneğin gece saatlerinde dışarıda olan bir kadın tacize ya da şiddete maruz kalırsa birçok kişi kadın olduğu için gece saatlerinde dışarıya çıkmasının bir hata olduğunu söylemektedir. Bu ise "gece saatlerinde dışarıda olan kadınlar, yaşadıkları olumsuzlukları hak eder" gibi son derece hastalıklı ve yanlış bir tutumun oluşmasına neden olmaktadır. İşte toplumsal cinsiyet tam olarak budur. Toplum, bir erkeği kadınlara kötü davranıyor diye cezalandırmak yerine suçun mağduru olan kadını cezalandırmaktadır. Bu anlayış kadına yönelik şiddeti tetiklemektedir.

Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi İçin Neler Yapılmalıdır?

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılabilecek şeyler, kısa bir liste halinde aşağıda sunulmaktadır.

1. Her şeyden önce kadın ve erkeğin eşit haklara sahip olduğunu kabullenmek gerekir. Kadınlar da erkekler gibi istediği kıyafeti giyme, istediği saatte sokakta dolaşma, istediği kişi ile görüşme haklarına sahiptir. Kadınlar bunları yaptığı zaman bir suçun mağduru oluyorlarsa bunun suçlusu kadınlar değil, suça sebep olan unsurlardır.
2. Kız veya erkek çocuk fark etmeksizin her çocuğun eğitime devamı sağlanmalıdır. Bir çocuk sadece kız veya erkek olduğu için eğitimden mahrum bırakılmamalıdır.
3. Kadın veya erkek fark etmeksizin her bireye hangi davranışların şiddet demek olduğu yönünde eğitim verilmelidir.
4. Şiddete maruz kalma riski olan kadınlar için akıllı telefonlara yüklenebilecek KADES (Kadın Destek Uygulaması) sistemi bulunmaktadır. Kadınlar bu uygulamayı kullanarak şiddet riskinin ortaya çıktığı durumlarda hızlı bir şekilde kolluk kuvvetlerine haber vermelidir. Benzer şekilde cinsiyet fark etmeksizin herhangi bir şiddet olayına tanık olan herkes vatandaşlık görevleri gereği kolluk kuvvetlerine haber vermelidir.
5. Hiçbir kadın ya da erkek, istemediği kişilerle zorla evlendirilmemelidir. Evlenme kararı kişinin kendisine bırakılmalıdır.
6. Çocuklu ailelerde eşler birbirlerine saygılı davranarak çocuklarına örnek olmalıdır.
7. Şiddete maruz kalan bireyler Aile ve Sosyal Hizmetler İl/İlçe Müdürlüklerine, Şiddeti Önleme Merkezlerine (ŞÖNİM), ALO 183 hattına, emniyet güçlerine ve yargı birimlerine başvurup yardım talep etmelidir.

İletişim Bilgileri

Telefon: 0 282 673 80 90

Adres: Şeyh Sinan Mahallesi Ali Osman Çelebi Bulvarı No:15 Çorlu Huzur Evi
Yanı Çorlu/Tekirdağ

<http://corluram.meb.k12.tr>

@corluram59

corluram59

corluram59